Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica

COM(2013) 550 final – 2013/0265 (COD)

Prijedlogu Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu i izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2013/36/EU i 2009/110/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ

COM(2013) 547 final – 2013/0264 (COD)

(2014/C 170/13)

Izvjestitelj: **g. Vincent FARRUGIA**

Dana 8. listopada 2013. i 31. listopada 2013. godine, sukladno članku 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Europski parlament i Vijeće odlučili su savjetovati se s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom o sljedećim dokumentima:

Prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica

COM(2013) 550 final – 2013/0265 (COD)

i

Prijedlogu Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu i izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2013/36/EU i 2009/110/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ

COM(2013) 547 final – 2013/0264 (COD).

Stručna skupina za jedinstveno tržište, proizvodnju i potrošnju, odgovorna za pripremu rada Odbora o toj temi, usvojila je mišljenje 13. studenog 2013.

Europski gospodarski i socijalni odbor usvojio je mišljenje na 494. plenarnom zasjedanju održanom 10. i 11. prosinca 2013. (sastanak od 11. prosinca), sa 176 glasova za, 22 protiv i 12 suzdržanih.

1. **Zaključci i preporuke**

1.1 Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) pozdravlja dvije zakonodavne inicijative iz Komisijinog paketa o platnom prometu koji je objavljen 24. srpnja 2013. godine: prijedlog revidirane Direktive o uslugama platnog prometa (II. Direktiva o uslugama platnog prometa) i prijedlog Uredbe o međubankovnim naknadama.

1.2 EGSO naglašava da ovi prijedlozi hitno moraju proći kroz regulatorni proces kako bi se osigurala transparentnost stvarnih troškova plaćanja karticama i uklonile prepreke ulasku na tržište platnih usluga, uključujući višestrane međubankovne naknade. EGSO zamjećuje da tržištu platnih usluga još nedostaje regulatorni okvir temeljen na empirijskim dokazima koji bi doveli do potpunog usklađivanja jedinstvenog područja plaćanja u eurima (SEPA). Pravni okvir također mora omogućiti slobodnu i otvorenu konkurenciju kako bi se promicali dobrobit potrošača i neometano funkcioniranje slobodnog tržišta. Europsko se tržište platnog prometa mora razviti tako da prati nove modele plaćanja i razvoj tehnologije.

1.3 EGSO općenito podržava gornje granice koje Komisija predlaže u Uredbi o međubankovnim naknadama, ali preporučuje da gornje granice za elektroničko plaćanje kreditnim i debitnim karticama bude niže od predloženih. Sustav debitnih kartica bez međubankovnih naknada pružio bi Europi istinski ekonomičnu, jednostavnu i učinkovitu elektroničku zamjenu za gotovinu te bi otvorio veće mogućnosti za tržište e-trgovine kako na nacionalnoj, tako i na prekograničnoj razini. U kombinaciji s ekonomičnijim sustavom nižih troškova za transakcije kreditnim karticama donio bi veću korist potrošačima i gospodarstvu.

1.4 EGSO također smatra da su ove mjere toliko važne da treba što manje odgađati njihovu primjenu. Gornje granice treba uvesti na nacionalnoj razini po mogućnosti unutar šest mjeseci nakon usvajanja Uredbe, a najkasnije nakon godinu dana.

1.5 EGSO također preporučuje da se predvide opcije za ograničavanje naknada koje proizlaze iz trostranog poslovnog modela. Komisija u procjeni utjecaja koja je objavljena s prijedlozima navodi da se trostrani model može izuzeti od predloženih gornjih granica jer ima ograničen tržišni udio i uglavnom ga koriste poduzeća. S obzirom na brz razvoj novih poslovnih modela i sustava temeljenih na računalstvu u oblaku, EGSO ne dijeli u potpunosti uvjerenost Komisije da će i dalje ostati tako.

1.6 EGSO smatra da se komercijalnim karticama trebaju odrediti gornje granice na istoj razini kao one koje se predlažu za potrošačke kartice. Mora se spriječiti da kartični sustavi na bilo koji način potiču komercijalniju uporabu kartica.

1.7 EGSO preporučuje da II. Direktiva o uslugama platnog prometa bude jasnija kada je riječ o naknadama koje bi banke mogle nametnuti trećim pružateljima usluga za pristup podacima o računima korisnika. EGSO razumije da Komisija ne smatra da banke trebaju naplaćivati takve naknade te preporučuje da se to jasno navede u tekstu Direktive.

1.8 Pored ovih prijedloga, EGSO naglašava da su nužni potpuno interoperabilni standardi za platni promet diljem svih tržišta u Europi. Potrebno je više raditi na usvajanju novih tehnologija i pružanju sigurnosti. Također je bitno da se sa svim uključenim stranama savjetuje te da se one pridržavaju istih standarda. To zahtijeva centralizirano europsko vodstvo i snažnu upravljačku strukturu.

2. **Primjedbe i napomene**

2.1 Europska komisija je u 2011. objavila zelenu knjigu „Ususret integriranom europskom tržištu za kartična plaćanja te internetski i mobilni platni promet”, ([1]) a paket o platnom prometu ishod je savjetovanja koja su uslijedila. Odbor se poziva na svoje mišljenje ([2]) u kojem je istaknuo potrebu za jasnoćom i izvjesnošću kada je riječ o pravilima za višestrane međubankovne naknade i pravilima poslovanja povezanim s kartičnim plaćanjem. Mnogi sudionici savjetovanja istakli su ovu potrebu. EGSO pozdravlja prijedlog Uredbe o međubankovnim naknadama, koja će se baviti upravo ovim pitanjima. Uredba bi se, uz transakcije koje se provode pomoću sadašnjih plastičnih kartica, primjenjivala i na elektronička ili mobilna plaćanja pomoću aplikacija koje koriste isti model poslovanja.

2.2 EGSO ističe da, prema brojkama ESB-a, ukupni društveni trošak platnog prometa građana iznosi 130 milijardi eura ili 1% BDP-a, a da troškovi međubankovnih naknada iznose 10 milijardi ([3]). Tržište bankarskog poslovanja s građanima, stupanj njegovog razvoja i zrelost elektroničkog i kartičnog platnog prometa znatno se razlikuju od države članice do države članice. U većem dijelu Europe, a posebice u nekim državama članicama, odlikuje se premalom konkurencijom zbog čega su cijene visoke, a inovacije niske.

2.3 EGSO zamjećuje da isplata gotovine na bankomatima nije uključena u predloženo zakonodavstvo. Smanjeno korištenje gotovine može dovesti do porasta elektroničkog plaćanja, što će koristiti svim trgovcima i potrošačima. ESB i Komisija priznaju da gotovina, s obzirom na to da nije transparentna i da joj je teško utvrditi podrijetlo, može imati visoke privatne troškove te da može poticati sivu ekonomiju i neplaćanje poreza.

2.4 Brzo se povećava e-platni promet, kako putem interneta tako i putem mobilnih telefona. Ključno je da europski regulatorni okvir može pratiti ove promjene. EGSO ukazuje da se treba spriječiti opasnost, koju je zamijetila i Komisija, od „prelijevanja” nedostataka sustava međubankovnih naknada i drugih troškova na nove mobilne tehnologije.

([1]) COM(2011) 941 final.

([2]) SL C 351, 15.11.2012., str. 52.

([3]) Izvještaj ESB-a, „Društveni i privatni troškovi instrumenata platnog prometa građana” Povremena publikacija 137, rujan 2012.

2.5 EGSO podržava Komisijin prijedlog Direktive o pristupu računima za obavljanje platnog prometa, ([4]) koja bi u određenoj mjeri trebala pomoći potaknuti konkurenciju na tom području. Također je poželjno da ova Direktiva osigura potrebnu transparentnost i podatke o svim ostalim troškovima koje plaćaju potrošači, podatke koji su trenutno nepoznati, i da sadrži odredbe koje će potrošačima omogućavati da lakše mijenjaju banke kako bi pronašli najekonomičnije rješenje. Namjera joj je pružiti svakom građaninu Europe pravo da besplatno ili po „razumnoj" cijeni otvori bankovni račun s određenim minimalnim funkcijama. Ukupni cilj paketa o platnom prometu zajedno s ovim prijedlogom bi trebao biti da svi građani EU-a mogu jeftino i jednostavno provesti osnovna elektronička plaćanja preko interneta na nacionalnoj i prekograničnoj razini.

2.6 Nadalje, EGSO ukazuje na manjak dostupnih podataka o stvarnim troškovima metoda elektroničkog platnog prometa i na nedovoljnu transparentnost po ovom pitanju. Potrebni su dodatni podaci kako bi se omogućila potpuna analiza ovih problema i odredilo koja od uključenih strana plaća što. Potrebno je također paziti da se izbjegnu neželjene posljedice, tj. mogućnost da smanjenje naknada na jednom dijelu tržišta dovede do povećanja troškova za drugi dio sustava.

2.7 EGSO zamjećuje da je Komisija naručila studiju kako bi, pomoću testa neutralnosti trgovca (*Merchant Indifference Test*), utvrdila učinak višestranih međubankovnih naknada na trgovce. ([5]) Budući da trenutno postoji malo empirijskih podataka, EGSO smatra da su potrebne srodne studije o percepciji i stavovima potrošača o troškovima raznih instrumenata plaćanja. Studija London Economicsa o učinku I. Direktive o uslugama platnog prometa i Uredbe o prekograničnom platnom prometu daje neke podatke. ([6]) Također, nedavna je studija ([7]) pokazala da zaračunavanje dodatnih naknada najviše utječe na ponašanje potrošača pri odabiru metoda plaćanja. Međutim, EGSO ističe da su potrebne dodatne studije kako bi se odredio utjecaj transparentnosti stvarnih troškova raznih modela plaćanja na ponašanje potrošača.

2.8 Prvotna je namjena kartičnog modela zasnovanog na višestranim međubankovnim naknadama bila poticati uporabu kartica te je dugo vremena funkcionirao dobro. Međutim, na današnjem je zasićenom tržištu zastario. Priječi inovacije i konkurenciju te na taj način šteti cjelokupnom europskom gospodarstvu.

2.9 Višestranu međubankovnu naknadu zaračunava banka vlasnika kartice (banka izdavateljica) banci trgovca (banka prihvatiteljica) na svaku prodajnu transakciju izvršenu platnom karticom. Banka prihvatiteljica prenosi naknadu na trgovca na malo putem odbijanja od cijene transakcije. Banke izdavateljice dobivaju velike prihode od međubankovnih naknada za kartice (ostale naknade uključuju godišnje naknade, kamate za korištenje kreditnih linija, naknade za zakašnjelo plaćanje, naknade za konverziju valute itd.).

2.10 Trenutno elektroničkim platnim tržištem u Europi dominiraju kartice koje su u vlasništvu samo dvaju kartičnih sustava i kojima se upravlja prema modelu višestranih međubankovnih naknada. Ovaj model poslovanja na nekoliko načina remeti konkurenciju. Konkurencija između kartičnih sustava za korisnike banaka izdavateljica samo povećava naknade, dok konkurencija za vlasnike kartica stvara nove proizvode uz koje dolazi više „besplatnih pogodnosti". Stoga je neophodno povećati konkurenciju između pružatelja usluga platnog prometa.

2.11 Komisija je 2007. donijela odluku kojom je model višestranih međubankovnih naknada MasterCarda proglasila protutržišnim sporazumom koji je u suprotnosti s člankom 101. Ugovora o EU-u. MasterCard se na odluku žalio, ali je Opći sud EU-a u svibnju 2012. u potpunosti podupro odluku Komisije i potvrdio da su višestrane međubankovne naknade koje je primjenjivao MasterCard bile protutržišne i da nisu nužne za pravilno funkcioniranje kartičnog sustava. MasterCard se žalio na presudu.

2.12 Uredba o međubankovnim naknadama želi ova pitanja riješiti tako da se uvedu gornje granice za međubankovne naknade na određenim razinama za određene vrste kartica, a granice bi se uvele nakon određenih razdoblja. Također želi riješiti i ukloniti neke od ugovornih obveza koje su sputavale korisnike kartičnog sustava i za koje se tvrdi da imaju protutržišni utjecaj.

([4]) COM(2013) 266 final, mišljenje EESC-a SL C 341, 21.11.2013, str. 40.

([5]) Komisija je imenovala Deloitte da provede studiju o troškovima prihvaćanja sredstava plaćanja.

([6]) Vidi Studiju o učinku Direktive 2007/64/EZ i primjeni Uredbe 924/2009 na http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/framework/130724_study-impact-psd_en.pdf.

([7]) Elke Himmelsbach i Nico Siegel, TNS, Njemačka, „Skrivene naknade za kartično plaćanje: Hoće li transparentnost promijeniti ponašanje potrošača?"

2.13 Uredbom se samo predlaže uvođenje gornjih granica za kartične transakcije unutar četverostranih platnih sustava koje korisnici naširoko upotrebljavaju; gornje granice ne bi vrijedile za komercijalne kartice ili trostrane kartične sustave (npr. Amex, Diners). Međutim, ako trostrani sustavi izdaju ili prihvaćaju kartične transakcije putem ovlaštene banke – kao što AMEX čini u nekim državama članicama – onda se smatraju četverostranim sustavima.

2.14 Predložene gornje granice primjenjivale bi se samo na transakcije s potrošačkim karticama i odredila bi se maksimalna razina od 0,2% za debitne kartice i 0,3% za kreditne kartice. EGSO nema saznanja o konačnim podacima na kojima se temelje gornje granice. One su iste kao i one koje je MasterCard preuzeo u obvezama koje je ponudio u 2009. nakon postupka zbog povrede tržišnog natjecanja. Visa Europe se isto tako 2010. obvezala na 0,2% za debitne kartice i nakon toga ponudila da se obaveže na razinu od 0,3% za kreditne kartice.

2.15 Stoga gornje granice odražavaju obveze o konkurenciji koje je Komisija usvojila na temelju testa neutralnosti trgovca. Međutim, EGSO ističe da Komisija još treba dovršiti studiju navedenu u gornjoj točki 2.7. Same su kartične kuće predložile iznose na temelju podataka koje je pružilo nekoliko središnjih banaka. ([8]) EGSO naglašava da je u predloženo zakonodavstvo potrebno uključiti sve potrebne mjere zaštite kako bi se osiguralo da banke, u pokušaju da zaobiđu smanjenje višestranih međubankovnih naknada, ne povećaju potrošačima izravne troškove koje im mogu nametnuti (poput provizija, naknada za kartice i račune).

2.16 Međutim, u samom se obrazloženju Uredbe navodi da se trenutno u osam država članica EU-a na transakcije debitnim karticama ne primjenjuju međubankovne naknade ili se primjenjuju vrlo male naknade, bez osjetnog negativnog utjecaja na izdavanje i upotrebu kartica. Isto tako, Komisijina procjena utjecaja ide u prilog stavu da se za potrošačke debitne kartice ne bi trebala zaračunavati međubankovna naknada. ([9]) EGSO se zalaže za provedbu detaljnije analize kako bi se odredili stvarni troškovi višestranih bankovnih naknada za potrošače, bilo da je riječ o zaračunavanju dodatnih naknada ili izravnom povećanju cijena.

2.17 EGSO smatra da treba temeljitije razmotriti razine gornjih granica koje se predlažu u Uredbi o međubankovnim naknadama. Tržište debitnih kartica vrlo je razvijeno u gotovo svim državama članicama i nema potrebe za poticanjem uporabe ovih kartica putem reklamiranja koje bi se financiralo iz međubankovnih naknada. K tome, niže višestrane međubankovne naknade dovele bi do većeg prihvaćanja kartica i posljedično do većeg korištenja kartica pa prihodi banaka ne bi uopće, ili gotovo uopće, pali.

2.18 ESGO predlaže da se sadašnji prijedlog izmijeni tako da se za debitne kartice odrede sustavi bez višestranih bankovnih naknada, a da se za temelj uzmu najučinkovitiji postojeći nacionalni sustavi. U vezi s tim potrebno je revidirati gornju granicu za kreditne kartice koja iznosi 0,3% u cilju njezinog smanjenja na razinu koja bi bila u skladu s nižim ograničenjem za debitne kartice. Treba preispitati ove mjere te procijeniti kako utječu na poduzeća i potrošače.

2.19 Uredbom o međubankovnim naknadama gornje granice će stupiti na snagu u dvije faze: prekogranične transakcije, za koje će gornje granice početi vrijediti dva mjeseca nakon stupanja na snagu i domaće transakcije, za koje će one početi vrijediti dvije godine nakon stupanja na snagu. EGSO propituje je li za domaće višestrane međubankovne naknade potrebno tako dugo prijelazno razdoblje. Većina se plaćanja obavi na lokalnoj razini, a tržište prekograničnih plaćanja vrlo je malo u usporedbi s njima. Iznosi međubankovnih naknada predstavljaju najveće opterećenje za trgovce, i stoga za potrošače, upravo na domaćem tržištu. Takvo dugo prijelazno razdoblje na domaćem tržištu može znatno odgoditi stvarne koristi koje Uredba donosi.

2.20 EGSO pozdravlja promjene pravila za prekograničnu prihvaćanje, ali ustraje da one ne bi smjele dovesti do stvaranja novih prepreka između velikih i malih trgovaca. Prijedlog bi, po svom stupanju na snagu, omogućio prekograničnu prihvaćanje potrošačkih kartica prema utvrđenim gornjim granicama. Ako što prije ne počne provedba na državnoj razini (kao što se preporučuje u točki 1.4 gore), moglo bi se dogoditi da samo veliki trgovci na malo odmah imaju koristi od gornjih granica prebacivanjem svojih operacija prihvaćanja na prekograničnu razinu, dok mala i srednja poduzeća, koja nemaju tu mogućnost, i dalje moraju plaćati visoke domaće stope. Ne može se pretpostaviti da će domaće banke dobrovoljno sniziti stope kako bi nadomjestile premještanje poslovanja na prekogranične prihvatitelje. Također smatramo da se komercijalne kartice trebaju uključiti u pravila o prekograničnom prihvaćanju tako da se navede da će vrijediti međubankovne naknade zemlje u kojoj prihvatitelj djeluje.

([8]) Vidi Memorandum Europske komisije 13/719, 24. srpnja 2013.

([9]) Na stranici 193. navedeno je: „Mogućnost da se za debitne kartice zabrane međubankovne naknade, što bi potencijalno donijelo veću korist trgovcima i potrošačima, zaslužuje daljnje razmatranje. Na ovaj način osiguralo bi se da zrelost tržišta u EGP-u, osobito u pogledu izdavanja i upotrebe debitnih kartica, bude takva da za poticanje plaćanja debitnim karticama nije potrebno naplaćivati međubankovne naknade. Ubrzo nakon poduzimanja zakonodavnih mjera za međubankovne naknade mogla bi uslijediti revizija u tom smjeru."

2.21 EGSO podržava ukidanje pravila o poštovanju svih kartica. Trgovci na malo bi mogli odbiti komercijalne kartice na koje se ne primijene gornje granice. Također bi, prema prijedlogu II. Direktive o uslugama platnog prometa, mogli za komercijalne kartice zaračunavati dodatne naknade. Time će trgovci potrošače moći razuvjeriti od korištenja kartica s višim naknadama.

2.22 Međutim, EGSO nije potpuno siguran da je isključivanje trostranih sustava iz Uredbe dobra odluka te nije uvjeren u obrazloženje Komisije da će takve kartice i dalje biti usmjerene na imućne potrošače. ([10]) Postoji opasnost da će banke možda pokušati prebaciti svoje klijente na trostrane sustave ili čak na korištenje komercijalnih kartica koje uredba ne obuhvaća.

2.23 EGSO također zamjećuje da pravila nisu jasna kada je riječ o tome kada se komercijalne kartice trebaju ili moraju izdati. U mnogim se državama članicama individualnim poduzetnicima automatski izdaju komercijalne kartice ako otvore poslovni račun. Nije nam jasno kako se ta pravila određuju i mogu li mala poduzeća zatražiti nekomercijalnu karticu. K tome, mnoge tvrtke svojim zaposlenicima izdaju „poslovne" kartice koje se mogu koristiti za neposlovne svrhe.

2.24 EGSO pozdravlja pravila za izbor aplikacije za plaćanje na terminalu. Uredbom se utvrđuje da, ako jedan uređaj ili kartica sadrži dvije ili više marke platnog instrumenta, banka pri izdavanju kartice u nju ne može ugraditi automatski izbor: potrošač ga mora izabrati sam u trenutku prodaje. Na taj se način potrošaču pruža dodatna sloboda da odabere najbolju metodu plaćanja za svoj gospodarski profil. Uredbom se također uklanja pravilo o nediskriminaciji i na taj način ublažuju pravila o podacima koje trgovac može i ne može dati kada je riječ o višestranim međubankovnim naknadama koje plaća.

2.25 Uredba svojim člankom 5. pokušava spriječiti povišenje naknada u sustavu platnih kartica čime bi se kompenziralo smanjenje višestranih međubankovnih naknada. Članak svaku neto kompenzaciju koju banka izdavateljica primi od sustava platnih kartica u vezi s platnim transakcijama ili povezanim aktivnostima smatra međubankovnom naknadom. Međutim, nije jasno obraća li se u Uredbi dovoljno pažnje na naknade koje trgovcima zaračunavaju njihove vlastite banke prihvatiteljice, a koje mogu biti vrlo visoke, posebice za mala poduzeća koja nemaju veliku pregovaračku moć.

2.26 ESGO pozdravlja odredbu kojom će se sustav platnih kartica odvojiti od ostalih izvršitelja obrade. Na taj će se način spriječiti „okupljanje" kartičnih sustava i usluga obrade u jednu ugovornu ponudu te će trgovci stoga moći slobodno odabrati svoj način obrade. Time će se povećati konkurencija i omogućiti ulazak novih sudionika na tržište, što će dovesti do pada cijena.

2.27 Što se tiče II. Direktive o uslugama platnog prometa, EGSO pozdravlja otvaranje tržišta koje će ona omogućiti. Uskladit će pravne odredbe i ukloniti nacionalna odstupanja koja su nastala kao posljedica fakultativne prirode nekih od trenutnih odredbi Direktive o uslugama platnog prometa. Osigurat će pravnu jasnoću što se tiče statusa novih modela platnog prometa tako što će ih sve objediniti pod jednim regulatornim okvirom. Tako će doći do veće konkurencije među pružateljima usluga, omogućit će se ulazak novih sudionika na tržište, potaknuti povećanje učinkovitosti i smanjiti troškovi. Na taj će se način potaknuti razvoj novih modela plaćanja za e-trgovinu. Također će pružiti sigurnost, transparentnost i odgovarajuće informacije za korisnike platnog prometa.

2.28 II. Direktiva o uslugama platnog prometa će također u svoje područje primjene uključiti treće pružatelje platnog prometa te izmijeniti definiciju usluga platnog prometa kako bi ona bila tehnološki neutralna, čime bi se promicao razvoj novih tehnologija. Uz to će otvoriti put za nove modele plaćanja tako što će se trećim pružateljima usluga platnog prometa omogućiti pristup podacima o računima potrošača. Treći pružatelji usluga će tako moći provjeriti raspolaže li potrošač koji želi izvršiti plaćanje preko interneta dovoljnim sredstvima na svojem računu i prenijeti odobrenje da taj potrošač izvrši plaćanje na banku potrošača. Za potrošače su predviđene mjere zaštite kako bi se osiguralo da su imali sve informacije na raspolaganju kad su trećim pružateljima usluga dali odobrenje da tako postupaju.

2.29 II. Direktiva o uslugama platnog prometa ništa ne govori o jednom elementu, a to je hoće li banka moći naknadu zaračunati trećem pružatelju usluga (a time i potrošaču) za izvršenje ovih usluga. Kad bi takve naknade bile raširene i visoke, vjerojatno više ne bi bilo nikakve koristi od poslovnog modela zasnovanog na trećim pružateljima usluga. Stoga snažno pozivamo regulatore da odrede da ove usluge trebaju biti besplatne, tj. dio normalnih usluga koje se pružaju prema ugovoru vlasnika računa.

([10]) Vidi Memorandum Europske komisije 13/719, 24. srpnja 2013.

2.30 II. Direktiva o uslugama platnog prometa će uvesti neke promjene kada je riječ o poravnanju i namiri. Prema Direktivi o konačnosti namire, institucije platnog prometa ne smiju izravno sudjelovati u mehanizmima poravnanja i namire već im moraju pristupati neizravno, kroz velike banke. II. Direktiva o uslugama platnog prometa neće radikalno izmijeniti ovu situaciju: institucije platnog prometa nemaju sve izravan pristup sustavima poravnanja i namire. Prema II. Direktivi o uslugama platnog prometa, pravila za neizravni pristup moraju biti ista za sve vrste institucija platnog prometa (ako je potrebna zaštita od rizika namire).

2.31 Dodatna stavka koju treba razmotriti je potreba da se poravnanje i namira u Europi provode u stvarnom vremenu ili što bliže stvarnom vremenu. U nekim jurisdikcijama takav sustav već postoji, a u drugima ga se razmatra. Američka Banka saveznih rezervi je u rujnu 2013. izdala savjetodavni dokument o ovom pitanju. Regulatori trebaju razmotriti hoće li nekom budućom regulatornom inicijativom ostvariti prijelaz na procese poravnanja i namire u stvarnom vremenu.

2.32 EGSO se nada da će II. Direktiva o uslugama platnog prometa na tržište platnog prometa dovesti nove sudionike koji će ponuditi rješenja za plaćanje korištenjem SEPA-inog kreditnog transfera i sustava izravnog terećenja. Takvi inovativni proizvodi platnog prometa uvelike bi smanjili troškove platnog prometa u e-trgovini i otvorili ih širem tržištu. Također bi vjerojatno bili sigurniji jer bi se prenosile informacije koje su mnogo manje osjetljive. Plaćanje karticama preko interneta zahtijeva unos velike količine osjetljivih podataka koji su zbog toga iznimno podložni prijevarama. Sadašnjim se sigurnosnim metodama (3-D secure itd.) tome pokušava doskočiti, ali su one nespretne i neodgovarajuće.

Bruxelles, 11. prosinca 2013.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Henri MALOSSE

DODATAK MIŠLJENJU

Europskog gospodarskog i socijalnog odbora

Sljedeće izmjene, koje su dobile barem jednu četvrtinu glasova, odbijene su za vrijeme rasprava (pravilo 54. stavak 3. Pravilnika):

Točka 2.18.

Izmijeniti kako slijedi:

ESGO predlaže da se sadašnji prijedlog izmijeni tako da se za debitne kartice odrede sustavi ~~bez višestranih bankovnih naknada,~~ kojima bi se za temelj uzelo najučinkovitiji postojeći nacionalni sustavi. U vezi s tim potrebno je revidirati gornju granicu za kreditne kartice koja iznosi 0,3% u cilju njezinog ~~smanjenja~~ postavljanja na prikladnu razinu ~~koja bi bila u skladu s nižim ograničenjem za debitne kartice~~. Treba preispitati ove mjere te procijeniti kako utječu na poduzeća i potrošače.

Rezultat glasovanja:

Za:	49
Protiv:	108
Suzdržani:	20

Točka 2.19.

Izmijeniti kako slijedi:

Uredbom o međubankovnim naknadama gornje granice će stupiti na snagu u dvije faze: prekogranične transakcije, za koje će gornje granice početi vrijediti dva mjeseca nakon stupanja na snagu i domaće transakcije, za koje će one početi vrijediti dvije godine nakon stupanja na snagu. EGSO poziva Komisiju da strogo analizira učinak ove prve mjere na zainteresirane strane (potrošače, trgovce, poslodavce i zaposlenike tih sustava platnog prometa itd.) prije no što primijeni drugu fazu ~~propituje je li za domaće višestrane međubankovne naknade potrebno tako dugo prijelazno razdoblje. Većina se plaćanja obavi na lokalnoj razini, a tržište prekograničnih plaćanja vrlo je malo u usporedbi s njima. Iznosi međubankovnih naknada predstavljaju najveće opterećenje za trgovce, i stoga za potrošače, upravo na domaćem tržištu. Takvo dugo prijelazno razdoblje na domaćem tržištu može znatno odgoditi stvarne koristi koje Uredba donosi.~~

Rezultat glasovanja:

Za:	48
Protiv:	121
Suzdržani:	22